

<https://www.dhs.gov/publication/homeland-security-advisory-council-november-12-2020-meeting-minutes>.

Facial recognition technology: fundamental rights considerations in the context of law enforcement . FRA Focus /https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/196206/FRA-Facial_recognition_technology_fundamental_rights_considerations_in20law%20enforcement.pdf

Юр'єв Денис Сергійович,

старший викладач кафедри кримінального процесу та стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗКРАДАНЬ МАЙНА ШЛЯХОМ ЗЛОВЖИВАННЯ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЯК ОДНОГО З КОРУПЦІЙНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Неспинний розвиток громадянського суспільства в Україні безперечно зумовлює актуальність питання щодо діяльності державного апарату та потреби створення дієвого механізму гарантій та захисту прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина. Одним із найбільш пріоритетних питань у цій сфері є забезпечення населення захистом та комплексом превентивних заходів від кримінальних факторів ризику. Провідне місце тут займає оптимізація системи кримінально-правової протидії злочинності. До того ж, враховуючи рівень небезпечності для суспільства та ступінь поширення такого кримінального правопорушення, як розкрадання майна на підприємствах металургійної промисловості, шляхом зловживання службовим становищем, актуальним визнається аналіз певних особливостей та окремих аспектів даного виду злочинів. Дана аналітика має на меті сформування ефективної конструкції змісту боротьби із кримінальними правопорушеннями такого виду.

Упродовж останніх років Верховною Радою України було прийнято чималу кількість нормативно-правових актів, головним завданням яких є ефективна протидія корупції загалом. Зокрема, відповідно до Закону України від 12 лютого 2015 року № 198-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції» кримінальне правопорушення, передбачене статтею 191 Кримінального кодексу України (далі – ККУ), віднесено до групи корупційних, якщо таке вчинене шляхом зловживання службовим становищем [1].

Специфіка визначеного небезпечного діяння полягає у тому, що положеннями ст. 191 ККУ передбачено декілька форм незаконного отримання чужого майна на користь суб'єкта злочину або третіх осіб. Попри це, будь-який спосіб вчинення цього злочину завдає істотну шкоду суспільним відносинам у сфері права власності, нормальній діяльності органів державної влади, органів

місцевого самоврядування, установ, підприємств та різних форм організації.

Під час аналізу ч. 2 ст. 191 ККУ було виявлено, що наука кримінального права серед підстав, за яких чуже майно є ввіреним винній особі чи перебуває у її віданні, зазначені ті, які характеризуються господарським віданням, оперативним управлінням, розпорядженням, використанням, зберіганням, доставкою тощо, а також ті, що приймають за основу установчі та організаційні документи, наприклад, статут підприємства, акт прийому-передачі товарно-матеріальних цінностей, товарно-транспортна накладна, договір підряду, прокату, посадова інструкція та інші. Проте такі підстави мають бути взаємопов'язана із професійними обов'язками та повноваженнями осіб, які визнають винними у скоєнні такого кримінального правопорушення. У протилежному випадку – ознака суб'єкта злочину не буде врахована у кваліфікації злочину, передбаченого за ч. 2 ст. 191 ККУ.

З метою генерації найбільш ефективного комплексу протидії вчиненню злочинів, передбачених ст. 191 ККУ, за умови якісного аналізу складу та особливостей даного кримінального правопорушення, слід оглянути деякі аспекти соціальної зумовленості настання кримінальної відповідальності за вчинення привласнення, розтрата майна та заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, оскільки джерела науково-правового циклу визначають передумови вчинення злочину, а точніше – їх дослідження та ліквідацію, як можливості передбачення вчинення небезпечного діяння та спроб їх попередити та не допустити настання суспільно небезпечних наслідків.

Щодо цього слід зауважити, що використання спеціальним суб'єктом свого службового становища у якості «каталізатора» у вчиненні злочину вже має за основу підвищення рівня суспільної безпеки. Окрім цього, В. Ф. Ущатовський правильно зазначив, що «корупція нерозривно пов'язана з організованою злочинністю і за певних обставин стає її органічним складником» [2/18, с. 61], а організована злочинність в Україні – одна із найбільш пріоритетних проблем сучасності, з якою вже не один рік йде боротьба. Ще один цікавий факт-відповідно до Єдиного звіту кримінальних правопорушень за січень-грудень 2021 року, опублікованого на веб-сайті Генеральної прокуратури було задокументовано 11 160 правопорушень, що передбачені ст. 191 ККУ, повідомлення про підозру стосовно яких було винесено у 5 676 випадках, а обвинувальних актів щодо таких до суду було направлено 4 623, серед яких ознака організованої злочинності була присутня у 12% випадків [3].

Отже, враховуючи вищевикладене, треба зауважити, що комплексний підхід до створення ефективною протидії розкрадання майна, тому числі заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем на підприємствах металургійної промисловості, розглядається як єдиний правильний підхід до шляху зменшення вчинення даних кримінальних правопорушень та їх нейтралізації.

Список використаних джерел:

1. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції»: Закон України від 12 лютого 2015 року № 198-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-19#Text> (дата звернення: 30.10.2022).

2. Ущатовський В.Ф. Протидія організованій злочинності: теоретичні та соціально-правові проблеми : монографія. Київ, 2009. 532 с.

3. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-грудень 2021 року. Веб-сайт Генеральної прокуратури України. URL: https://old.gr.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=114139&libid=100820&c=edit&_c=fo# (дата звернення: 30.10.2022).

Яблонський Роман Степанович

аспірант кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету № 2 ІПФНП Львівського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Мовчан Анатолій Васильович

професор кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету № 2 ІПФНП Львівського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Організація діяльності оперативних підрозділів Національної поліції щодо протидії організованій злочинності безпосередньо впливає на результативність і ефективність цієї протидії; більше того, вона не може існувати поза власною організаційною формою [1, с. 130]. Актуальність і важливість завдань щодо виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними угрупованнями (далі – ОЗУ), зумовлюють потребу подальшого вдосконалення організації діяльності оперативних підрозділів поліції.

Поняття організації протидії організованій злочинності характеризує стан даної системи – її структуру, місце і роль кожного державного органу та їх оперативних підрозділів у цій системі, їх функції, повноваження, а також підстави, умови і напрями взаємодії при здійсненні ОРД. Зважаючи на те, що оперативно-розшукова протидія організованій злочинності є системою спеціально організованих для цієї мети оперативних підрозділів, які застосовують властиві їм форми, засоби та заходи, під системою застосування оперативно-розшукових сил, заходів та засобів слід вважати систему управління у цій сфері – систему суб'єктів протидії організованій злочинності [2, с. 34].